

ZÁSADA KONTRADIKTÓRNOSTI A ROZHODNUTIE O ZABEZPEČOVACOM OPATRENÍ

Zachovanie princípu kontradiktórnosti konania a dodržanie zákonom ustanovenej povinnosti umožniť protistrane vyjadriť sa k návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia ešte pred rozhodnutím odvolacieho súdu (proti ktorému neexistuje opravný prostriedok) musí byť vo vzťahu k povinnosti súdu rozhodnúť v lehote 30 dní od doručenia spisu odvolaciemu súdu vždy prioritované a v prípade konfliktu týchto dvoch povinností je potrebné vždy zabezpečiť v prvom rade naplnenie práva účastníka konania na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Bezodkladnosť vydania rozhodnutia o zabezpečovacom opatrení nemožno vnímať tak, že sa má rozhodnúť bez ohľadu na porušovanie práv účastníkov konania, ale tak, že súd má rozhodnúť o takomto opatrení bez zbytočného odkladu po tom, ako sú splnené všetky zákonom ustanovené podmienky na vydanie rozhodnutia.

(Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k.III. ÚS 286/2022 z 30. júna 2022)

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom predsedu senátu Petra Straku (sudca spravodajca) a sudcov Roberta Šorla a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky S., zastúpenej JUDr. Jurajom Dragúnom, usadeným euroadvokátom, Pod hájkom 1436/35, Skalica, proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave č. k. 26Co/88/2021-51 z 21. decembra 2021 takto

r o z h o d o l :

1. Uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 26Co/88/2021-51 z 21. decembra 2021 **bolo porušené** základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jej právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k. 26Co/88/2021-51 z 21. decembra 2021 **zrušuje** a vec **vracia** Krajskému súdu v Trnave na ďalšie konanie.
3. Krajský súd v Trnave **je povinný** nahradiť sťažovateľke trovy konania **615,39 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Uznesením ústavného súdu č. k. III. ÚS 286/2022-18 z 12. mája 2022 bola prijatá na ďalšie konanie ústavná sťažnosť sťažovateľky doručená ústavnému súdu 18. marca 2022, ktorou sa sťažovateľka domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len

„dohovor“) uznesením Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) označeným v záhlaví tohto nálezu. Sťažovateľka navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť, vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie a priznať náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti, jej príloh a napadnutého uznesenia krajského súdu vyplýva takýto stav veci:

3. Dňa 7. septembra 2021 podala A. Š. (ďalej len „žalobkyňa“) proti sťažovateľke ako žalovanej na Okresnom súde Skalica (ďalej len „okresný súd“) žalobu o zaplatenie sumy 14 200 eur s príslušenstvom z titulu bezdôvodného obohatenia. Zároveň so žalobou podala žalobkyňa návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, ktorým žiadala zriadiť záložné právo v jej prospech (ako záložného veriteľa) vo vzťahu k nehnuteľnostiam vo výlučnom vlastníctve sťažovateľky zapísaným na liste vlastníctva č. ... pre katastrálne územie S.

4. Okresný súd vydal 4. októbra 2021 uznesenie č. k. 9C/20/2021-32, ktorým návrh žalobkyne na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zamietol. Proti tomuto uzneseniu podala žalobkyňa odvolanie.

5. Listom z 29. novembra 2021 krajský súd doručil sťažovateľke na vyjadrenie návrh žalobkyne na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, uznesenie okresného súdu o zamietnutí návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia a odvolanie podané žalobkyňou. Zároveň krajský súd sťažovateľku vyzval, aby sa k doručeným podkladom vyjadrila, a to v lehote sedem dní odo dňa ich doručenia. Sťažovateľka tvrdí, že výzva jej bola doručená 16. decembra 2021 a posledný deň lehoty na podanie vyjadrenia preto pripadol na 23. december 2021.

6. Sťažovateľka 21. decembra 2021 doručila krajskému súdu svoje vyjadrenie k návrhu žalobkyne na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, k uzneseniu okresného súdu o zamietnutí návrhu žalobkyne na vydanie zabezpečovacieho opatrenia a k odvolaniu žalobkyne voči tomuto uzneseniu.

7. Krajský súd rozhodol o podanom odvolaní žalobkyne napadnutým uznesením č. k. 26Co/88/2021-51 21. decembra 2021, t. j. podľa tvrdení sťažovateľky ešte pred uplynutím lehoty, ktorú súd poskytol sťažovateľke na vyjadrenie, a to tak, že zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie a nariadil zabezpečovacie opatrenie zriadením záložného práva v prospech žalobkyne k nehnuteľnostiam sťažovateľky. Podľa sťažovateľky je z napadnutého uznesenia zjavné, že krajský súd sa s obsahom vyjadrenia sťažovateľky vôbec neoboznámil a zjavne v čase vydania rozhodnutia o vyjadrení sťažovateľky ani nevedel.

II.

Argumentácia sťažovateľky

8. Sťažovateľka namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Krajský súd podľa sťažovateľky postupoval nesprávne, keď vydal napadnuté uznesenie a nariadil zabezpečovacie opatrenie predčasne, bez oboznámenia sa s včas podaným vyjadrením sťažovateľky. Rozhodol pred uplynutím lehoty na vyjadrenie, ktorú jej sám určil, pretože vydal toto uznesenie už 21. decembra 2021 napriek tomu, že posledným dňom lehoty na vyjadrenie sťažovateľky bol 23. december 2021.

9. Sťažovateľka argumentuje, že krajský súd svojím postupom závažným spôsobom porušil jej procesné práva a odoprel jej možnosť uplatniť zákonný prostriedok procesnej obrany, keď rozhodol bez toho, aby sa oboznámil s jej vyjadrením, ktoré včas predložila. Sťažovateľka tvrdí, že vo veci predniesla argumentáciu, a predložila dôkazy, ktoré mohli mať vplyv na rozhodnutie krajského súdu. Pochybenie krajského súdu je podľa sťažovateľky o to významnejšie,

že v danom prípade bolo predmetné vyjadrenie sťažovateľky prvou a jedinou možnosťou, ako sa k podanému návrhu protistrany vyjadriť.

III.

Vyjadrenie krajského súdu, zúčastnenej osoby a replika sťažovateľky

III.1. Vyjadrenie krajského súdu:

10. Krajský súd k sťažnosti uviedol, že výzva krajského súdu spolu s návrhom na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, uznesením okresného súdu a odvolaním žalobkyne, boli dané na poštovú prepravu 29. novembra 2021. Dňa 6. decembra 2021 sa doručka vrátila krajskému súdu bez vyznačenia dátumu prevzatia zásielky sťažovateľkou. Podľa krajského súdu bolo možné z uvedeného vyvodiť, že zásielka bola sťažovateľke doručená pred 6. decembrom 2021, pričom s ohľadom na túto skutočnosť krajský súd uviedol, že v každom prípade rozhodol po uplynutí lehoty na vyjadrenie určenej sťažovateľke. Sťažnosť sťažovateľky považuje krajský súd za nedôvodnú.

11. Krajský súd podaním z 20. júna 2022 svoje vyjadrenie doplnil a ústavnému súdu doložil odpoveď od Slovenská pošta, a. s. (ďalej len „Slovenská pošta“), ohľadom doručenia dokumentácie sťažovateľke. Slovenská pošta vo veci potvrdila, že zásielka bola sťažovateľke doručená 16. decembra 2021.

III.2. Vyjadrenie zúčastnenej osoby:

12. Žalobkyňa ako zúčastnená osoba vo svojom podaní uviedla, že sťažovateľka svoje tvrdenie o dátume doručenia zásielky nijakým spôsobom nepreukázala.

13. Podľa žalobkyne sa krajský súd správal v intenciách a zmysle zákona, pretože mu bol súdny spis postúpený 22. novembra 2021, pričom od tohto dňa mu začala plynúť lehota 30 dní na rozhodnutie vo veci zabezpečovacieho opatrenia podľa § 328 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) v spojení s § 344 CSP.

14. Žalobkyňa uviedla, že v prípade kolízie rôznych práv je potrebné sa vysporiadať s tým, ktoré z práv je významnejšie, teda z jej pohľadu, či má ústavou garantované právo na uhradenie náhrady za nútené, nevyžiadané, nepovolené a dlhodobé zasahovanie do jej vlastníckeho práva prednosť pred právom vyjadriť sa k rozhodnutiu. Žalobkyňa ďalej uviedla argumenty k dôvodnosti samotného zabezpečovacieho opatrenia.

III.3. Replika sťažovateľky:

15. Sťažovateľka vo svojej replike konštatovala, že záver krajského súdu o doručení návrhu žalobkyne na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia s prílohami je nesprávny a je založený iba na domnienke krajského súdu. Sťažovateľka zdôraznila, že doručka k zásielke neobsahuje údaj o dátume doručenia predmetnej zásielky sťažovateľke.

16. Sťažovateľka zotrvala na svojom tvrdení, že jej bola predmetná zásielka z krajského súdu doručená 16. decembra 2021. Uvedené potvrdzuje webová aplikácia Slovenskej pošty na sledovanie zásielok (<https://tandt.posta.sk/>), z ktorej vyplýva, že zásielka s podacím číslom „RF125916467SK“ bola odovzdaná na poštovú prepravu 29. novembra 2021 a sťažovateľke ako adresátovi bola doručená 16. decembra 2021 o 10.07 h.

17. Vo vzťahu k vyjadreniu žalobkyne ako zúčastnenej osoby sťažovateľka poukazuje na postoj žalobkyne, podľa ktorého má mať jej vlastnícke právo iný obsah a požívať väčšiu

ochranu ako vlastnícke právo sťažovateľky, čo by bolo v rozpore s čl. 20 ods. 1 ústavy, podľa ktorého má vlastnícke právo všetkých vlastníkov rovnaký zákonný obsah a ochranu.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

18. Z ustálenej rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že rozhodovanie a rozhodnutie o návrhu na predbežné opatrenie (analogicky aj o neodkladnom a zabezpečovacom opatrení – pozn.) v občianskom súdnom konaní je súčasťou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (m. m. II. ÚS 222/04, II. ÚS 37/00, II. ÚS 46/00, I. ÚS 46/00). Hoci spočiatku Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vylučoval aplikovateľnosť čl. 6 ods. 1 dohovoru na rozhodovanie v otázke neodkladných opatrení, pretože nie sú rozhodnutiami o občianskych právach alebo záväzkoch, jeho neskoršia judikatúra (rozsudok veľkého senátu z 15. 10. 2009 vo veci Micallef proti Malte, sťažnosť č. 17056/06; rozsudok z 13. 1. 2011 vo veci Kübler proti Nemecku, sťažnosť č. 32715/06, § 48; rozsudok z 12. 1. 2012 vo veci Pekámy a cukrárny Klatovy, a. s., proti Českej republike, sťažnosť č. 12266/07, § 64 – § 71) dokazuje postupný príklon k aplikovateľnosti čl. 6 ods. 1 dohovoru aj na citované konania.

19. Aplikovateľnosť čl. 6 ods. 1 dohovoru je pritom závislá od splnenia určitých podmienok. Po prvé, právo, ktoré je predmetom hlavného konania i konania o nariadení neodkladného opatrenia, musí byť právom občianskym v autonómnom význame tohto pojmu. Po druhé, nevyhnutné je skúmať povahu neodkladného opatrenia, jeho cieľ, účel a dopad na predmetné právo. Vo všetkých prípadoch, keď možno považovať za preukázané, že neodkladným opatrením bolo fakticky rozhodnuté o občianskom práve alebo záväzku bez ohľadu na dĺžku jeho trvania, je čl. 6 dohovoru použiteľný (rozsudok veľkého senátu z 15. 10. 2009 vo veci Micallef proti Malte, sťažnosť č. 17056/06, § 84 – § 85).

20. V prejednávanej veci nariadené zabezpečovacie opatrenie zasahuje do postavenia sťažovateľky ako žalovanej v rozsahu, ktorým sa obmedzuje jej možnosť nakladať s nehnuteľnosťami. Ide teda o oblasť upravenú normami súkromného práva. Predmetom meritórneho rozhodovania (hlavného konania) je nárok žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia od sťažovateľky. V autonómnom ponímaní ide nepochybne o oblasť spadajúcu pod výraz práva a záväzky občianskej povahy.

21. Pokiaľ ide o druhú podmienku, splnenie ktorej sa vyžaduje pre aplikovateľnosť čl. 6 ods. 1 dohovoru na prejednávany prípad, ústavný súd konštatuje, že aj táto je v konkrétnych okolnostiach veci splnená. Ústavný súd zdôrazňuje predovšetkým vecnú previazanosť predmetu hlavného konania, ktorým je nárok žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia a konania vo veci nariadeného zabezpečovacieho opatrenia vydaného v rámci tohto hlavného konania, ktorým bolo zriadené záložné právo vo vzťahu k nehnuteľnostiam vo vlastníctve sťažovateľky. Zabezpečovacie opatrenie má podľa názoru ústavného súdu priamy (aj keď len dočasný) dopad na občianske právo tvoriace predmet meritórneho (hlavného) konania, keďže zabezpečuje, aby právo žalobkyne mohlo byť po rozhodnutí súdu aj reálne vykonané.

22. Za týchto okolností je na mieste uplatniť názor, podľa ktorého sa čl. 6 ods. 1 dohovoru v konkrétnych okolnostiach veci v konaní o zabezpečovacom opatrení aplikuje. S prihliadnutím na uvedené pripúšťa ústavný súd aplikovateľnosť čl. 6 ods. 1 dohovoru aj v predmetnej právnej veci sťažovateľky.

23. Vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd uvádza, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise

Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

24. Ústavný súd opakovane judikoval, že posúdenie podmienok na nariadenie neodkladného (a rovnako aj zabezpečovacieho) opatrenia je vecou všeobecných súdov. Ústavný súd preto posudzuje problematiku neodkladných/zabezpečovacích opatrení zásadne iba v ojedinelých prípadoch a k zrušeniu napadnutého rozhodnutia o nariadení takéhoto opatrenia alebo o zamietnutí návrhu na jeho vydanie pristupuje len za celkom výnimočných okolností. Do rozhodnutí všeobecných súdov v takých prípadoch môže zasiahnuť iba za predpokladu, že by rozhodnutím všeobecného súdu došlo k procesnému excesu, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého procesu (m. m. I. ÚS 19/2020, II. ÚS 407/2020).

25. Sťažovateľka namieta predovšetkým porušenie jej práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie, keď krajský súd vydal napadnuté uznesenie o nariadení zabezpečovacieho opatrenia podľa nej predčasne, bez oboznámenia sa s včas podaným vyjadrením sťažovateľky a pred uplynutím lehoty na vyjadrenie určenej sťažovateľke. Podľa sťažovateľky tým zároveň krajský súd odoprel sťažovateľke právo na prístup k súdu a porušil zásadu kontradiktórnosti.

26. Koncept spravodlivého súdneho konania vnímaný v rozhodovacej činnosti ESĽP, ako aj v judikatúre ústavného súdu, vyžaduje, aby každej procesnej strane bola daná primeraná možnosť predniesť svoju záležitosť za podmienok, ktoré ju nestavajú do podstatne nevýhodnejšej pozície proti jej protistrane (pozri napríklad Nideröst-Huber proti Švajčiarsku, 18. februára 1997, § 23, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-I). Okrem tejto požiadavky koncept spravodlivého súdneho konania v sebe implikuje právo na kontradiktórne konanie, podľa ktorého procesné strany musia dostať príležitosť nielen predložiť všetky dôkazy potrebné na to, aby ich návrh uspel, ale aj zoznámiť sa so všetkými dôkazmi a pripomienkami, ktoré boli predložené (účastníkmi), alebo zabezpečené (súdom) s cieľom ovplyvniť rozhodnutie súdu a vyjadriť sa k nim (pozri Nideröst-Huber, citované vyššie, Milatová a ďalší v. Česká republika, č. 61811/00, ECHR 2005-V, Mareš proti Českej republike, č. 1414/03, 26. október 2006, Krčmář a ďalší proti Českej republike, č. 35376/97, 3. marec 2000, Vokoun proti Českej republike, rozsudok z 3. júla 2008). Ani podľa ústavného súdu však princíp kontradiktórnosti nemá absolútny charakter, pretože existujú aj výnimky z uvedeného pravidla, kde okolnosti prípadu alebo procesnej situácie vylučujú uplatňovanie tohto princípu. Jednou z takých výnimiek je práve konanie o nariadení zabezpečovacieho opatrenia. Najmä v prípadoch, ak má zabezpečovacie opatrenie zabrániť určitému správaniu, ktoré by mohlo zásadným spôsobom poškodiť práva alebo oprávnené záujmy navrhovateľa, by už samotný priestor vytvorený oboznámením sa protistrany s návrhom umožňoval tejto osobe ešte pred vydaním súdneho rozhodnutia zmarit' účel, ktorý bol návrhom pôvodne sledovaný (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016 s. 1117 – 1122).

27. Osobitnej povahe inštitútu zabezpečovacieho opatrenia zodpovedá zjednodušený a zrýchlený procesný postup súdu pri rozhodovaní o návrhu na jeho nariadenie, keď súd spravidla rozhodne bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Inak postupuje iba vo výnimočných a odôvodnených prípadoch. Súd prvej inštancie ostatným stranám nedoručuje uznesenie o odmietnutí alebo zamietnutí návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia ani prípadné odvolanie navrhovateľa. Uznesenie odvolacieho súdu im doručí, ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené (§ 331 CSP). Procesný postup pri doručovaní uznesenia o neodkladnom opatrení podľa § 331 ods. 1 CSP by mohol v praxi

viest' k vzniku situácie, keď by bola protistrana prvýkrát konfrontovaná s jeho účinkami až na základe rozhodnutia odvolacieho súdu. Protistrane by bolo doručené až uznesenie odvolacieho súdu o nariadení predbežného opatrenia, proti ktorému by nemohla podať odvolanie ani sa iným spôsobom legitímne procesne brániť. Civilný sporový poriadok preto za určitých okolností umožňuje protistrane vyjadriť sa k návrhu a podanému odvolaniu ešte pred rozhodnutím odvolacieho súdu (Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha : C. H. BECK, str. 1120). Podľa § 329 druhej vety CSP ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí návrhu neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Podľa § 344 CSP sa ustanovenia o neodkladnom opatrení použijú primerane aj na zabezpečovacie opatrenie.

28. Z priloženého súdneho spisu vyplýva (a táto skutočnosť nebola medzi stranami sporná), že krajský súd vyzval sťažovateľku na vyjadrenie sa k návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia žalobkyne, k uzneseniu okresného súdu o jeho odmietnutí a k odvolaniu žalobkyne voči prvostupňovému rozhodnutiu, a to výzvou z 29. novembra 2021, ktorá bola odoslaná na poštovú prepravu toho istého dňa. Zo spisu rovnako vyplýva, že doručka v tomto prípade neobsahovala dátum doručenia výzvy sťažovateľke. Krajský súd vo svojom prvom vyjadrení doručenom ústavnému súdu uviedol, že vychádzal z dátumu, keď bola doručka vrátená na krajský súd (čo bol 6. december 2021), a tvrdil, že výzva logicky nemohla byť doručená neskôr, a krajský súd preto poskytol sťažovateľke dostatočnú lehotu na vyjadrenie a rozhodol až po jej uplynutí. Ako však napokon vyšlo najavo, tento predpoklad krajského súdu nebol správny, čo vyplynulo nielen z tvrdení sťažovateľky, ale aj z oznámenia Slovenskej pošty, ktorá v rámci odpovede na reklamáciu krajského súdu uviedla, že predmetná zásielka bola doručená sťažovateľke skutočne až 16. decembra 2021. Súdom určená sedemdňová lehotu na vyjadrenie preto uplynula 23. decembra 2021. Keďže sťažovateľka doručila svoje vyjadrenie krajskému súdu 21. decembra 2021 (a táto skutočnosť rovnako nebola medzi stranami sporná), ústavný súd konštatuje, že svoje vyjadrenie doručila včas a krajský súd tak rozhodol predčasne, ešte počas plynutia lehoty sťažovateľky. Sťažovateľka včas a riadne podala svoje vyjadrenie k návrhu žalobkyne na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, k uzneseniu okresného súdu a podanému odvolaniu, a preto krajský súd mal a musel na takéto podanie sťažovateľky prihliadať. Bez ohľadu na to, že pochybenie bolo čiastočne spôsobené nedostatkami v doručovaní a chýbajúcimi údajmi na doručke, ústavný súd poukazuje tiež na inštrukciu obsiahnutú v súdnom spise, kde je okrem iného uvedený pokyn „nečakať na doručky“.

29. Na veci nič nemení ani (podľa názoru žalobkyne) obligatórna lehotu na rozhodovanie o zabezpečovacom opatrení. Podľa ústavného súdu je nesprávny záver žalobkyne o tom, že je v danej veci potrebné riešiť kolíziu medzi jej ústavou garantovaným právom na uhradenie náhrady za nútené, nevyžiadané, nepovolené a dlhodobé zasahovanie do vlastníckeho práva a právom vyjadriť sa k rozhodnutiu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej a sťažovateľku údajne nijako neobmedzuje. V danom prípade bolo potrebné zodpovedať otázku, či má prednosť právo sťažovateľky na vyjadrenie sa k návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, uzneseniu prvostupňového súdu a podanému odvolaniu voči nemu (s ohľadom na skutočnosť, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je prípustný opravný prostriedok), alebo povinnosť súdu rozhodnúť o nariadení zabezpečovacieho opatrenia v lehote 30 dní od doručenia súdneho spisu krajskému súdu.

30. Podľa § 328 ods. 2 prvej vety CSP rozhodne súd o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý

spĺňa náležitosti podľa § 326 CSP. Podľa § 344 CSP sa ustanovenia o neodkladnom opatrení použijú primerane aj na zabezpečovacie opatrenie, teda aj pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia je súd viazaný touto 30-dňovou lehotou.

31. Podľa stavu de lege lata však nie je upravená lehota na rozhodnutie odvolacieho súdu voči rozhodnutiu prvostupňového súdu o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia aj napriek tomu, že s ohľadom na účel zabezpečovacieho opatrenia je vhodné a účelné, aby súd rozhodoval v zhodnej lehote ako o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarčinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016, 1153 – 1164 s.).

32. Nedodržanie týchto lehôt nie je (v tom občianskom súdnom konaní, v ktorom bol podaný návrh na nariadenie predbežného opatrenia) sankcionované a nepredstavuje procesnú vadu konania v zmysle § 237 OSP (teraz § 420 CSP) (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3 Cdo 286/2013 z 3. októbra 2013).

33. Zásada kontradiktórnosti konania a „rovnosti zbraní“, naopak, tvorí jeden z dôležitých aspektov práva na spravodlivý proces (III. ÚS 32/2015, podobne napr. III. ÚS 402/08). Zachovanie princípu kontradiktórnosti konania a dodržanie zákonom ustanovenej povinnosti umožniť protistrane vyjadriť sa k návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia ešte pred rozhodnutím odvolacieho súdu (proti ktorému neexistuje opravný prostriedok) tak musí byť vo vzťahu k povinnosti súdu rozhodnúť v lehote 30 dní od doručenia spisu odvolaciemu súdu vždy prioritizované a v prípade konfliktu týchto dvoch povinností je potrebné vždy zabezpečiť v prvom rade naplnenie práva účastníka konania na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

34. Ústavný súd súhlasí s tým, že vzhľadom na povahu zabezpečovacieho opatrenia a zákonný účel tohto inštitútu je nevyhnutné, aby bolo o návrhu na jeho nariadenie rozhodnuté pomerne rýchlo. Bezodkladnosť vydania rozhodnutia o zabezpečovacom opatrení však nemožno vnímať tak, že sa má rozhodnúť bez ohľadu na porušovanie práv účastníkov konania, ale tak, že súd má rozhodnúť o takomto opatrení bez zbytočného odkladu potom, ako sú splnené všetky zákonom ustanovené podmienky pre vydanie rozhodnutia.

35. Ústavnému súdu neostáva iné, než konštatovať, že postupom krajského súdu spočívajúcim v nezohľadnení vyjadrenia sťažovateľky v napadnutom uznesení došlo k znemožneniu sťažovateľky v uskutočňovaní jej patriacich procesných práv v miere predpokladanej čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou nemôže byť považované za správne. Preto bolo rozhodnuté tak, ako to je uvedené vo výroku 1 tohto nálezu.

36. Ústavný súd v súvislosti s návrhom sťažovateľky na zrušenie napadnutého uznesenia krajského súdu a vrátenie veci krajskému súdu na ďalšie konanie dospel k záveru, že pre dosiahnutie nápravy vo veci je nevyhnutné, aby tomuto návrhu vyhovel (výrok 2 tohto nálezu). Krajský súd je v ďalšom konaní vo veci podľa § 134 ods. 1 zákona o ústavnom súde viazaný právnymi názormi ústavného súdu vyjadrenými v tomto náleze.

V.

Trovy konania

37. V súlade s § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde priznal ústavný súd podľa výsledku konania sťažovateľke nárok na náhradu trov konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia (výrok 3 tohto nálezu).

38. Pri výpočte náhrady trov konania ústavný súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba tarifnej odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2022 predstavuje v zmysle § 11 ods. 3 vyhlášky sumu 193,50 eur a náhrada hotových výdavkov za každý úkon právnej služby podľa § 16 ods. 3 predstavuje sumu 11,63 eur. Trovy konania sťažovateľky pozostávajú z tarifnej odmeny právneho zástupcu sťažovateľky za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie ústavnej sťažnosti ústavnému súdu a vyjadrenie k stanovisku krajského súdu a zúčastnenej osoby), ktoré boli všetky uskutočnené v roku 2022 spolu vo výške 580,50 eur (3 x 193,50 eur), a z nároku na náhradu hotových výdavkov právneho zástupcu v sume 34,89 eur (3 x 11,63 eur). Sťažovateľke tak bola priznaná náhrada trov konania spolu vo výške 615,39 eur.

39. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je krajský súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 CSP) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.